

LIFE REstore rezultāti un to nozīme rekultivācijas rekomendāciju izstrādē

Ingrīda Krīgere
Latvijas Kūdras asociācija

leguvumi no projekta rezultātiem:

Konstatētas degradētās kūdrāju platības, kuras vēl ir sīkāk jāizpēta un jāveic:

- **atlikušās kūdras izstrāde, rekultivācija**
- **rekultivācija**

Veikti SEG emisiju mērījumi un izstrādāti vietējie emisiju faktori.

Rekultivācijas veidus var izvēlēties arī no SEG emisiju aspekta.

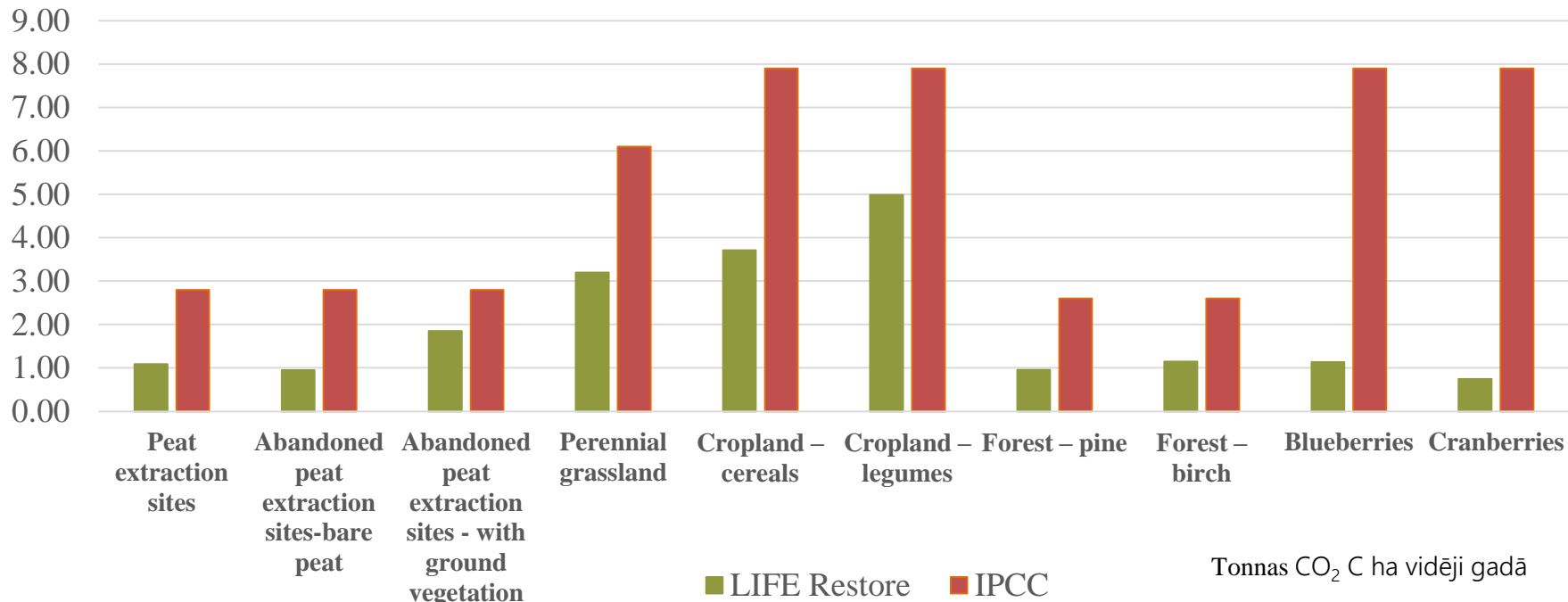

Inventarizācijas kopsavilkums

Kūdras ieguves (19.–21. gs.) ietekmētās platības uz 01.01.2016. ha	Kūdras ieguves (19.–21.gs.) ietekmēto platību raksturojums, ha							
	Kūdras ieguve uz 01.01. 2016.	Platības, kur notikusi vai notiek rekultivācija						Degradētie kūdrāji
		Dabīgā atjaunošanās (kūdra iegūta ar karjeru metodi)	Applūdušas platības	Meži	Pļavas	Apbūve	Ogu ražošana	
		2 380	7 110	6 823	363	266	219	
50 179	15 008	17 161						18 010

LIFE REstore CO₂ emisiju faktori pret IPCC CO₂ emisiju faktoriem

- Augstākie C emisijas no zālājiem, zemākās no mežiem
- Oguļāju stādījumi izstrādātās kūdras ieguves vietās var ievērojami samazināt CO₂ emisijas
- Lielākās CH₄ (metāna)emisijas ir no dabīgiem purviem

Rekultivācija

Rekultivācija - Degradētās vides atjaunošana tādā kvalitātē, kas dod **iespēju to izmantot atbilstoši tālākam apsaimniekošanas mērķim.**

- 1. Renaturalizācija;**
 - 1.1. dabiska renaturalizācija;
 - 1.2. mērķtiecīga renaturalizācija;
- 2. Apmežošana;**
 - 2.1. dabiska apmežošanās;
 - 2.2. mērķtiecīga apmežošana;
- 3. Ūdenskrātuvju izveide;**
- 4. Paludikultūru audzēšana;**
- 5. Lielogu dzērvenes;**
- 6. Lielogu krūmmellenes;**
- 7. Aramzemju ierīkošana laukkopības kultūru audzēšanai;**
- 8. Ilggadīgo zālāju ierīkošana.**

Rekultivācijas pabeigšana ieguvējam

Kūdras ieguvējiem jāīsteno derīgo izrakteņu ieguves projektā vai rekultivācijas metā ietvertās prasības un tehniskie risinājumi (rekultivācijas darbi), lai kūdras ieguves vieta tiktu sagatavota plānotajam zemes izmantošanas veidam pēc kūdras ieguves pabeigšanas.

Rekultivācijas nosacījumi parasti ir iekļauti arī zemes nomas līgumā, kurā zemi iznomā derīgo izrakteņu ieguvei. Izpildot šos nosacījumus kūdras izstrādātājs ir veicis derīgā izrakteņa ieguves projektā paredzētos uzdevumus: sagatavojis teritoriju rekultivācijai. Pēc tam tiek izstrādāts rekultivācijas projekts un tālākās darbības un zemes apsaimniekošana ir jāveic zemes īpašniekam.

Kūdras ieguves projekts nosaka kādā stāvoklī ir jā sagatavo platība tālākai rekultivācijas darbībai – cik biezs kūdras slānis ir jāatstāj plānotajam rekultivācijas veidam, platība jā nolīdzina.

Rekultivācijas projekts, atkarībā no rekultivācijas veida paredz tālākās tehniskās darbības, kas jāizpilda zemes īpašniekam rekultivācijas īstenošanai. (Ja zemes nomas līgumā nav noteikts savādāk).

Rekultivācijas veidu izvēles nosacījumi:

- 1. Konkrētās vietas dabas apstākļi**
- 2. Īpašnieka vēlme**
- 3. Izvēlētā rekultivācijas scenārija atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentiem**
- 4. Izvēlētā rekultivācijas scenārija atbilstība derīgo izrakteņu ieguves projektam**

Rekultivācijas veidu ieviešana

1. Īss apraksts

2. Apstākļi, kādos rekultivācijas veids ir iespējams:

- Kūdras augšējā slāņa tips;
- Atlikušā kūdras slāņa biezums;
- Augšējā izmantojamā kūdras slāņa pH;
- Vidējais gruntsūdens līmenis;
- Vidējais dienu skaits gadā, kad teritorija ir applūdusi;
- Kūdras sadalīšanās pakāpe.

3. Darbu plānošana un sagatavošana;

4. Meliorācijas sistēmas sagatavošana un uzturēšana

5. Virsmas sagatavošana un augsnes ielabošana

6. *Stādīšana*

7. Klimata pārmaiņu mazināšana

8. Pazīmes, kas liecina par sekmīgu vai nesekmīgu rekultivāciju

9. Ieguvumi, trūkumi

10. Ekosistēmas pakalpojumi

11. Rekultivācijas pabeigšana

12. Iespējamās rekultivācijas darbu izmaksas EUR/ha

Informācijas pieejamība

LIFE Restore grāmata **“Kūdras ieguves ietekmētu teritoriju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana”**

- informācija par SEG emisijām, rekultivācijas veidiem.

Iespēja modelēt pēc attiecīgās vietas esošajiem apstākļiem rekultivācijas veidu un ar to saistītās izmaksas.

PALDIES!

Latvijas
Kūdras
asociācija

restore.daba.gov.lv

@LIFE_REstore

LIFE REstore

liferestorelv

LIFE REstore